

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון ס', פרשת מטות מסעי תש"פ

במשנת האור החיים

נושא מהפרשה
במשנת רבינו האור החיים הק'

זוטא: "ישראל בבל יחל, ואין אומות העולם בבל יחל". והטעם לזה, הוא ביסוד זה, שדווקא ישראל משבחים לה' כמ"ש "עם זו" וגו', ועל כן אומות העולם שאינם נעשים ככלי שרת ודיבורם אינו נעשה קדוש, לא שייך בהו לומר שלא יעשו דבריהם חולין, ולכך אינם בבל יחל ודו"ק עכ"ד.
עוד י"ל, מדוע דווקא הנה נעשה ככלי שרת, עפ"י דברי רבינו האוה"ח הק' בפרשת פנחס וזלה"ק: "ומצאתי לחסידי ישראל (אלשיך תצוה כח, לא) שכתבו כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת אשר ישרתו בם בקודש כי אין קדושה כקדושת התורה, ולזה אסור לדבר בו אפילו דברי חול הגם שאין בהם דברים אסורים" עכ"ל.
וממילא דווקא הנה שבו לומדים תורה מתקדשת ככלי שרת, ובכך גם יובן למה אין אומות העולם מתקדשים פיהם, כיון שאסורים בלימוד התורה וכנ"ל, ודו"ק.

כח קדושת הנדר בבני ישראל
להבין עצם הנדר האיך יהיה בכוחו של אדם לעשות בדיבורו את הדבר קודש שתיעשה הויה וצורה חדשה בדבר, מסביר הגה"ק האבני נזר זצ"ל, עפ"י דברי רבינו יונה, דמי ששומר פיו נעשה פיו ככלי שרת, על כן כמו שכלי שרת מקדש המנחה הניתנת לתוכו, כן הדיבור היוצא מפיו הוא קדוש ויכול לקדש את הדבר עכ"ד (הו"ד בשם משמואל ריש פרשתינו).
וצריך להבין מדוע דוקא כשמקדש את פיו נעשה ככלי שרת, למה לא שאר האברים למשל כשיקדש את ידיו או רגליו ייעשו ככלי שרת?
ומבאר בנו השם משמואל מסאכטשוב (שם), עפ"י מאמר הכתוב (ישעיהו מג) "עם זו יצרת לי תהלתי יספרו", הרי כי כל בריאת האדם היתה בשביל זה שיספרו תהילות השי"ת.
ובזה מבאר - הרה"ק מסאכטשוב - הא דאיתא בילקוט בשם ספרי

פניני אור

פנינים נפלאים מדברי רבינו
בלשון קלה השווה לכל נפש.

ולא ידע איש את קברתו

נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים
אחר תאסף אל עמיה (לא, ב).

עייין באור החיים הק' שכתב בזה דבר נורא ונפלא, וזל"ק הנצרך לענין דילן: "נראה כי נתכוון לומר לו שקודם לכן אינו שלם התיקון להיאסף אל עמיו, פי' שיהיה לו מונע בדיו, וימנעהו מגשת נפשו למקום מושבה שיקרא "עמיו" כידוע, עד שיעמידנו במשפט, כי על הכל יביא ה' במשפט, וסביבו נשערה מאור, והמונע הוא לפי שהשלם הזה נתרפה במעשה זמרי ולא עשה דבר כאמרם ז"ל שרפו ידיו, והקפיד ה' עליו שלא נקם, עד שעמד פנחס, ולזה כשהגיע זמן פטירתו, אמר ה' אליו, תיקון לדבר זה - שנמנע מהתנקם מעושי רשע, שיקום ויתנקם ממדין שסבבוהו, ואחר שישלים התיקון יאסף אל עמיו באין שטן וכו' וזה מחסדיו יתברך ומאהבתו לידידיו ינחם במעגלי צדק עכ"ל ק.
ונמצא שפטירתו של משה רבינו מהעולם תלויה היתה בנקמתו במדין, יען שבנקמה זו תלויה תיקון נשמתו. ועפ"י יש לפרש את המדרש פליאה (מ"ר סוף פר' בלק) "מכיון שנתעצל משה במעשה זמרי - לפיכך לא ידע איש את קבורתו" וכבר נאמרו בזה דרכים הרבה.
ועפ"י הנ"ל יש לומר, דמכיון שנתעצל משה רבינו במעשה זמרי, ולא נקם בזמרי בעצמו, לפיכך היה חסר לתיקון נשמתו הנקמה במדין, ולכך "ולא ידע איש את קבורתו" ר"ל את זמן פטירתו מן העולם, כי זמן פטירתו נעשה תלוי ועומד בנקמת

מדין, ורק אח"כ יוכל להיאסף אל עמיו וכדברי האור החיים הק' ודו"ק.
(ברכת יצחק - להג"ר יצחק פרקש)

כל נסיעה היתה התרחקות מהטומאה והתקרבות לקדושה

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים וגו' (לג, א).

הקשה המהר"י ט"ב בספרו דברי יואל הא פשוט דיצאו ממצרים, דהא הנסיעה ראשונה היתה מרעמסס וזה היה במצרים.
ותירץ דהאור החיים הקדוש מביא בשם אנשי אמת שהתכלית של המ"ב מסעות היה לברר הניצוצות הקדושות של כל המסעות עכ"ל. ומפרש הדבר"י, דוודאי הוה זה לעומת זה, דבכל מסע שהתקרבו לקדושה נתרחקו מטומאה, וזה הפשט, אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים, דמסעות אלו פעלו שיצאו ישראל מטומאת מצרים עכ"ל.
ויש להטעים דבריו, דכאן כתב רש"י שהיו מ"ב מסעות, ורש"י בפרשת חוקת (כא, ד ד"ה דרך) אומר שהיה עוד שבע מסעות, דבשעת מיתת אהרן פחדו ממלחמה ונסעו לאחוריהם עוד שבע מסעות. נמצא דבכלליות היו מ"ט מסעות, ובמצרים היו כלל ישראל במ"ט שערי טומאה, נמצא דלכל שער של טומאה היה מסע להתרחק מהטומאה ולהתקרב לקדושה.
ים שמחה (להג"ר ישראל משה פריעד)

שאל שאלה על ציונו של רבינו

האזה"ח הק' וקיבל תשובה בו ביום

שמעתי מעשה מופלא שאירע להג"ר משולם שינקר שליט"א ר"מ ישיבת 'קהילות יעקב', אשר סיפר לי את הדברים דלהלן:

הייתי בי"ז בתמוז בירושלים, והתפללתי על קברו של בעל ה'אור החיים' הק'. כשסיימתי את תפילתי, הבעתי בפי משאלת לב שהייתה לי, ואמרת שם ליד הציון: ילמדנו רבנו, הלא דבריך בענין הצלת ראובן מיד בני אדם שיש להם בחירה, והפקרת יוסף לשליטת בעלי חיים בתוך הבור, סתומים ואינם מובנים, אנא האר עיני שאזכה להבין את הדברים.

כשסיימתי את דבריי שבתי לבני ברק. עם הגיעי לשם נכנסתי לביהכ"נ 'דברי שיר', ושם בא לקראתי אברך חשוב ואמר לי (בלי שדברנו על כך לפני כן): רצונך לשמוע ביאור בדברי ה'אור החיים' בפרשת וישב? (יצוין שכאמור לעיל, היה זה בחודש תמוז!).

הפתעתי הייתה גדולה עד מאד, וכמוכן השבתי בחיוב. ואז אמר לי: אני ביקשתי ממרן בעל הקהילות יעקב זצ"ל וכן ממרן הרב שך זצ"ל שיבארו לי את דבריו, ושניהם כיוונו לדבר אחד: הם אמרו לי שאמנם ברור שהכל בגזירת עליון ושאינן אדם נוקף אצבעו למטה אא"כ הכריזו על כך מלמעלה. אולם עלינו לדעת שלכל אחד יש 'תיק' בשמים, הכולל זכויות וחובות. ולעתים גם כשנגזר עליו דין מיתה, אם אין עליו קיטרוג מיוחד, זכויות שונות שיש לו מבטלות את הגזירה. אבל כאשר הוא נמצא במצב של סיכון מיוחד, כגון כשעובר על יד קיר נטוי, נפתח עליו דיון מחודש, ואז כתוצאה מקיטרוג של שעת הסכנה יתכן שזכויותיו לא יעמדו לו ודינו ייגזר למיתה.

לאור זה יובן, שלהיות נתון בידי בעל בחירה, זוהי שעת סכנה גדולה יותר מאשר להימצא בקירבת נחשים ועקרבים. כיון שלבעלי בחירה יש סיבות ורצון לפגוע בקרבנם, ולפיכך יצליחו להרגו למרות זכויותיו, כי הקיטרוג יגרום לכך שלא יתחשבו בזכויותיו. אבל כשנופל בידי בעלי חיים, עדיין יעמדו לו זכויות, כי הסכנה פחות גדולה. לזה התכוון בעל ה'אור החיים' הק'. עד כאן דבריו (משנתה של תורה).

בזכות לימוד אור החיים הק' - זרק

הכלי הטמא מרשותו

בספר 'אמרות טהורות' מסופר שבשעה שהאדמו"ר סיפר מה ששמע מחמיו (האדמו"ר מסקווירא זצ"ל) על הספה"ק אור החיים הק', היה לאחד מהנוכחים כלי טמא בכיסו, ונתעורר מדבריו וישב ללמוד אור החיים הק', וקבע בו קביעות. לא עברו ימים מועטים וקיים מצות ביעור חמץ.

ואמר האדמו"ר שבכל ספר אור החיים הק' אינו מדבר כלל מכלים טמאים ואינטרנט, אלא שהספר משפיע קדושה על האדם באופן שממילא הוא מבין לזרוק מה שצריך לזרוק מביתו.

ואמר בשם הרה"ח רבי משה בטלן מעשה מרבי חיים דוד דוקטור שבתחילה לא נהג כשלומי אמונה ישראל, והרה"ק רבי דוד לעלובער הביאו לפני הרה"ק מלובלין זי"ע ונהפך לעובד ה' גדול.

בסוף ימיו נכנס התפארת שלמה לבקר אותו ושהיה על ערש דוי, ומצא אותו שוכב על האדמה בבכיה גדולה. התפארת שלמה הבין שהוא בוכה על שנותיו הראשונות שלא נהג בהם כראוי, ואמר לו 'אל תבכו, הימים הראשונים יפלו'. אמר לו רבי חיים דוד דוקטור 'אדומסקער רב, אל תאמרו כך, איני מוותר על יום אחד מהימים הראשונים, אני בטוח בכך שבזכות אני יודע את האור החיים הק' בעל פה על לשונו, לא יפול יום אחד מהימים הראשונים, כולם נתהפכו לזכות!'. היינו שהרגיש בנפשו בזכות ספר אור החיים הק' זכה לתשובה מאהבה וכל העוונות נתהפכו לזכויות.

ואמר האדמו"ר מרחמסטריווקא שליט"א מארה"ב שיש בזה עצה טובה לדורינו החלוש, שקשה להרבות בתעניות וסיגופים לתקן חטאת נעורים, הרי יכולים לבא לתיקון הנפש ע"י התעצמות בספה"ק אור החיים הק'. כמ"ש בשם הרה"ק מרוז'ין שלימוד לשון זה"ק מסוגל לזכך הנשמה, אך לא כל אדם זוכה שיהיה לו דרגת נשמה, אך דרגת נפש יש לכל יהודי, ולשון אור החיים הק' מזכך הנפש. - כך כתוב שם בשם הרה"ח רבי חיים וייטמן ששמע מהרה"ק מהוסיאטין בשם הרה"ק מרוז'ין, וכידוע שלא היה נכנס הרה"ק מהוסיאטין לערוך שולחנו הטהור לפני שסיים לימוד אור החיים הק' על הפרשה (שיעורי הגרמ"י רייזמאן - ט"ו תמוז ע"ז).

**גם אתם זכיתם
לישועה בזכות
רבנו האור
החיים הקדוש?**

כתבו לנו לפקס: 077-4702681
או למייל המערכת: p0774702681@gmail.com

חייגו:

073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

הרוצים לזכות ולקחת חלק בהפצת דברי האור החיים
נא לפנות למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

כמו כן הרוצים לתרום
ספרי אור החיים הק'
שבהוצאתנו לבתי כנסת
נא להתקשר:
02-8043333

